

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Lediga jobb och rekryteringsbehov

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Efterfrågan på arbetskraft

Produktkod

AM0702

Referenstid

2025, kvartal och år

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Lediga jobb och rekryteringsbehov (LOR)
E-post	lor@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	5
2.3.1	Urvalsförfarande	5
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	7
2.4	Insamlingsförfarande	7
2.4.1	Datainsamling	7
2.4.2	Mätning	8
2.4.3	Bortfallsuppföljning	10
2.5	Bearbetningar	10
2.6	Granskning	11
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	11
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden	11
2.6.3	Granskning av makrodata	11
2.6.4	Granskning av redovisning	11
2.7	Skattningsförfarande	11
2.7.1	Principer och antaganden	12
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	13
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet	17
2.7.4	Röjandekontroll	19
3	Genomförande	20
3.1	Kvantitativ information	20
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	21

1 Statistikens sammanhang

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av undersökningen. Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/am0702, under rubriken Dokumentation.

Lediga jobb och rekryteringsbehov (LOR) är en undersökning som syftar till att bidra med information om efterfrågan på arbetskraft, inom såväl näringslivet som offentlig förvaltning. Statistiken baseras dels på uppgifter som insamlas direkt från arbetsgivare, dels på registeruppgifter som tas fram inom ramen för undersökningen Anställningar (ANST)¹. I kombination ger LOR och ANST en samlad bild av den totala realiserbara efterfrågan på arbetskraft i termer av rekryteringar, arbetskrafts- och kompetensbehov. Utbudssidan av arbetsmarknaden beskrivs med hjälp av statistikprodukterna Arbetskraftsundersökningarna, Befolkningens arbetsmarknadsstatus och Yrkesregistret med yrkesstatistik.

Från och med andra kvartalet 2024 ersätter LOR undersökningarna Konjunkturstatik över vakanser, Arbetskraftsbarometern och Arbetsförmedlingens prognosundersökning. Undersökningsdesignen är utvecklad i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Delar av statistiken används för att fullgöra de skyldigheter som åligger Sverige enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 453/2008, Kommissionens förordning (EG) nr 1062/2008 samt Kommissionens förordning (EG) nr 19/2009, vilka reglerar kvartalsstatistik över lediga platser i gemenskapen.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Målpopulationen utgörs av samtliga verksamma arbetsställeenheter med minst en anställd och som bidrar till svensk produktion, exklusive hushåll som arbetsgivare och verksamhet vid internationella organisationer.

De målstorheter som skattas kan innehållsligt indelas i följande tre kategorier:

- *lediga jobb*
- *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov*
- *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov per yrke*

Genomgående gäller att storheterna är av antals- eller kvottyp, där storheter i den senare kategorin definieras i termer av kvoter mellan

¹ För mer information om Anställningar, se [Anställningar \(scb.se\)](http://Anställningar.scb.se).

storheter av antalstyp. Årlig förändring, andel och storleksvägd andel är exempel på storheter av kvottyp. För mer information om hur målstorheterna definieras rent matematiskt, se avsnitt 2.7.2 nedan.

Statistiken avseende *lediga jobb* och *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov* redovisas efter sektor, näringsgren, antal anställda samt region, medan statistiken avseende *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov per yrke* redovisas efter yrke och region.

2.2 Ramförfarande

Urvalsramen framställs inom ramen för SCB:s system för samordning av rampopulationer och urval (SAMU²), utifrån uppgifter i Företagsdatabasen (FDB). Urvalsobjektet är arbetsställeenhet och avgränsningen av ramen görs utifrån uppgifter i ramen avseende följande variabler, med aktuell avgränsning inom parentes:

- status (verksam)
- huvudsaklig näringsgren (huvudgrupperna 01–96 enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI) 2007³)
- sektor (detaljgrupperna 111000–141000, 151000–152200 enligt Standard för institutionell sektorindelning (INSEKT) 2014⁴)
- svensk produktion (ja)
- antal anställda (minst en anställd, förutom för arbetsställeenheter i detaljgrupp Förvaltning i bostadsrättsföreningar, 68.204, enligt SNI 2007, för vilka minst tre anställda används som avgränsning)

Grundprincipen i FDB är att så kallad rörlig personal förs till den arbetsställeenhet där arbetsledningen eller administrationen sker. För primärkommuner gäller dock att rörlig personal redovisas på en separat arbetsställeenhet, en per kommun, i FDB. En sådan arbetsställeenhet svarar inte mot en avgränsad verksamhet vid en viss belägenhetsadress, och inte heller rör det sig om en arbetsställeenhet från vilken arbetsledning eller administration av den rörliga personalen sker. Arbetsställeenheter av denna typ ingår således inte i målpopulationen och exkluderas därmed i samband med

² För mer information, se [SAMU – The system for co-ordination of frame populations and samples from the Business Register at Statistics Sweden](#) (hämtad 2024-10-14).

³ För mer information, se [SNI 2007 Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 \(scb.se\)](#) (hämtad 2024-10-14).

⁴ För mer information, se [MIS 2014:1 Standard för institutionell sektorindelning INSEKT 2014, Standard för indelning av ägarkontroll 2000, ÄGAR Indelning efter juridisk form JURFORM \(pdf\) \(scb.se\)](#) (hämtad 2024-10-17).

ramförfarandet. Avgränsningen görs med hjälp av variabeln arbetsställetyp.

Arbetsställeenhet utgör även observationsobjekt och uppgiftskälla. Inför datainsamlingen fastställs kontaktvägar till utvalda arbetsställeenheter, i form av e-post och postadress. Dels används kontaktinformation som finns tillgänglig via urvalsramen, dels används kontaktuppgifter inhämtade inom tidigare insamling. I samband med urvalsdragningen inför det aktuella referensårets andra kvartal genomfördes även den frivilliga undersökningen *Kontaktuppgifter i LOR* för kommuner och regioner. Där fick de juridiska enheterna lämna uppgift över kontaktpersoner till de av deras arbetsställeenheter som ingår i urvalet.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Under ett givet referensår ligger två olika, men positivt samordnade urval, till grund för den statistik som redovisas. Statistiken avseende andra till fjärde kvartalet baseras på det urval som dras under referensårets första kvartal, medan statistiken avseende första kvartalet baseras på det urval som drogs året före referensåret. Beskrivningen nedan avser urvalsförfarandet för det urval som drogs under referensåret; för motsvarande information avseende det urval som ligger till grund för statistik avseende referensårets första kvartal hänvisas till föregående års kvalitetsdeklaration.

Vid ramframställningen användes den version av FDB som framställdes i slutet av februari 2025 inom ramen för SCB:s system för samordnade urvalsdragningar för företagsundersökningar.

Rampopulationen delas in i strata (grupper) genom att objekten, baserat på uppgifter i ramen, korsklassificeras utifrån indelningsgrunderna näringsgren och antal anställda enligt följande:

- näringsgren: 19 kategorier, motsvarande avdelning A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R och S enligt SNI 2007
- antal anställda: 6 storleksklasser
 - o 1: 1-4 anställda
 - o 2: 5-9 anställda
 - o 3: 10-49 anställda
 - o 4: 50-99 anställda
 - o 5: 100-199 anställda
 - o 6: 200 eller fler anställda

Sammanlagt skapas således 114 strata. Från varje stratum dras ett obundet slumpmässigt urval, utan återläggning, med en total urvalsstorlek om 23 450 arbetsställeenheter.

Urvalsstorleken per stratum bestäms stegvis, enligt det förfarande som beskrivs nedan. I varje steg bestäms fördelningen enligt en metod som utgår från precisionskrav baserade på variabeln antal anställda, för vilken uppgifter finns att tillgå för alla objekt som ingår i urvalsramen.⁵

- Steg 1: Fastställ urvalsstorlek för strata definierade utifrån avdelning A
 - o Urvalsstorleken fastställs utifrån det precisionsvillkor som fördelar en total urvalsstorlek om 400 arbetsställeenheter till strata definierade utifrån avdelning A.
- Steg 2: Fastställ urvalsstorlek för strata definierade utifrån storlekklass 1, avdelning B-S
 - o Urvalsstorleken fastställs utifrån det precisionsvillkor som fördelar 2 950 arbetsställeenheter till strata definierade utifrån storlekklass 1, avdelning B-S.
- Steg 3: Fastställ urvalsstorlek för strata definierade utifrån storlekklass 2-6, avdelning B-S
 - o Urvalsstorleken fastställs utifrån det precisionsvillkor som fördelar den urvalsstorlek som återstår efter de två föregående stegen till strata definierade utifrån storlekklass 2-6, avdelning B-S.

Antalen som används vid fördelningen i steg 1 och 2 är fastställda med utgångspunkt i det urvalsförfarande som användes inom ramen för KV. I samtliga tre steg görs fördelningen under följande bivillkor:

- I strata med färre än 15 objekt i ramen ska samtliga objekt ingå i urvalet, dvs. totalundersökas, och strata med 15 eller fler objekt i ramen ska ha en urvalsstorlek om minst 15.
- Strata som definieras utifrån storlekklass 6, dvs. strata som utgörs av arbetsställeenheter med 200 eller fler anställda, ska totalundersökas.

I steg 1 sätts precisionsvillkoret på avdelningsnivå för avdelning A, medan de precisionsvillkor som används i steg 2 och 3 sätts på grupperad avdelningsnivå för B+C, D+E, K+L, R+S och avdelningsnivå för övriga avdelningar.

⁵ Precisionsvillkoren är genomgående uttryckta i relativa termer, i form av variationskoefficienter. Något förenklat är målsättningen med förfarandet att fördela den totala urvalsstorleken över strata på ett sådant sätt att uppsatta villkor vad gäller största tillåtna urvalsosäkerhet beaktas. I varje steg bestäms fördelningen utifrån ett förfarande som ibland benämns x-optimal allokering. För mer information om urvalsallokering, se avsnitt 4.2.3 i [Urval - från teori till praktik](#) (hämtad 2024-10-16).

Inom varje stratum fördelas därefter varje arbetsställeenheter, slumpmässigt med lika sannolikhet, till att ingå i den del av urvalet som är föremål för direktinsamling under första, andra eller tredje månaden i ett kvartal. Dessutom fördelas varje arbetsställeenheter med minst fem anställda enligt ramen, slumpmässigt med lika sannolikhet, till att ingå i den del av urvalet som ska lämna uppgifter om *rekryteringserfarenhet och rekryteringsbehov per yrke* under första eller tredje kvartalet.

Urvalsförfarandet kan således beskrivas som ett trestegsurval:

- I första steget dras ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om arbetsställeenheter
- I andra steget fastställs, med hjälp av slumpen, för varje utvald arbetsställeenheter under vilken månad i ett kvartal arbetsställeenheter ska lämna uppgifter
- I tredje steget fastställs, med hjälp av slumpen, om arbetsställeenheter ska lämna uppgifter om *rekryteringserfarenhet och rekryteringsbehov per yrke* för den i andra steget utvalda månaden under första eller tredje kvartalet.

Urvalet av arbetsställeenheter följs därefter över tid, genom att varje utvalt arbetsställeenheter är föremål för datainsamling en gång per kvartal, under den i steg två utvalda månaden. Uppgifter om *rekryteringserfarenhet och rekryteringsbehov per yrke* efterfrågas endast en gång per år, för det i steg tre utvalda kvartalet. Ett och samma urval följs under fyra på varandra följande kvartal, varefter ett nytt urval dras. När ett nytt urval dras utnyttjas funktionaliteten i SAMU på ett sådant sätt att positiv samordning av urvalen över tid erhålls.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

För arbetsställeenheter i detaljgrupp Förvaltning i bostadsrättsföreningar (68.204, SNI 2007), motsvarar ramförfarandet ett cut off-förfarande som innebär att arbetsställeenheter med en eller två anställda är uteslutna från datainsamlingen.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Flertalet observationsvariabler direktinsamlas. För lediga jobb efterfrågas uppgifter som avser en specifikt angiven onsdag i mitten av referensmånaden, alternativt en annan arbetsdag samma månad. För en given månad planeras och genomförs direktinsamlingen med utgångspunkt i detta mät datum. Utvalda arbetsställeenheter kontaktas via brev och uppmanas lämna uppgifter för den månad då de ingår i urvalet. Brevet innehåller information om undersökningen och inloggningsuppgifter. Om uppgift om e-postadress finns skickas

informationen via e-post. Vidare framgår att uppgiftsskyldighet föreligger⁶ samt vilket datum som uppgifterna senast ska lämnas. Detta datum bestäms så att insamlingsperioden blir cirka fyra veckor.

Uppgifterna samlas in elektroniskt, genom att uppgiftslämnarna loggar in och lämnar uppgifterna i SCB:s insamlingsverktyg (SIV). Det finns flera skäl till att insamlingen görs elektroniskt, varav två viktiga är:

- Elektronisk insamling är förknippat med lägre insamlingskostnader än tillgängliga alternativ.
- Elektronisk insamling möjliggör viss granskning i direkt anslutning till att uppgifterna lämnas, vilket förväntas leda till såväl lägre samlad uppgiftslämnarbörda som minskade kostnader för granskning (se även avsnitt 2.6.1 nedan).

I syfte att reducera risken för objektbortfall i samband med införandet av LOR, genomfördes i mars 2024 en särskild informationsinsats. Insatsen riktades huvudsakligen till de arbetsställeenheter som hade 200 eller fler anställda enligt urvalsramen. Dessa arbetsställeenheter fick dels information om KV:s upphörande och LOR:s införande, dels kännedom om att de från och med andra kvartalet 2024 ingår i urvalet för LOR.

2.4.2 Mätning

Eftersom statistik över *lediga jobb* redovisas kvartalsvis, medan övrig statistik redovisas med lägre frekvens, varierar mängden uppgifter som efterfrågas med referenskvartal.

För lediga jobb efterfrågas uppgifter gällande en specifikt angiven onsdag i mitten av referensmånaden, alternativt en annan arbetsdag samma månad. För merparten av övriga variabler som insamlas, när så är aktuellt, är referensperioden de senaste sex månaderna. För mer information om mätinstrument och observationsvariablerna i LOR, se Webblankett för undersökningen *Lediga jobb och rekryteringsbehov* (hämtad 2025-03-21).

Vid insamling av de uppgifter som används för att skatta storheter i kategorin *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov per yrke* utgör yrke en särskilt viktig egenskap. Uppgifterna avseende rekryteringsaktivitet och rekryteringserfarenhet efterfrågas för grupper av yrken, vilka benämns yrkesgrupper.⁷ Varje yrkesgrupp i LOR svarar mot minst en undergrupp enligt Standard för svensk

⁶ För mer information, se dokumentationen om statistikens kvalitet på [Lediga jobb och rekryteringsbehov \(scb.se\)](https://scb.se/lediga-jobb-och-rekryteringsbehov).

⁷ För mer information, se [Yrkesgrupper i undersökningen LOR_2024k3.xlsx](#) (hämtad 2025-03-28).

yrkesklassificering (SSYK) 2012⁸. Vissa undergrupper ingår dock i mer än en av LOR:s yrkesgrupper. Vilka arbetsställeenheter som ska bidra med uppgifter för en viss yrkesgrupp bestäms med utgångspunkt i uppgifter om dels antalet anställda i yrkesgruppen i fråga enligt Yrkesregistret⁹, dels branschtillhörighet på detaljgruppsnivå enligt SNI 2007. Först sorteras detaljgrupperna i fallande ordning efter totalt antal anställda i aktuell yrkesgrupp och den kumulativa andelen anställda i yrkesgruppen efter den använda sorteringsordningen fastställs. Samtliga arbetsställeenheter som tillhör en detaljgrupp för vilken

- den kumulativa andelen anställda i yrkesgruppen till och med gruppen innan är mindre än 95 procent
- den kumulativa andelen anställda i yrkesgruppen till och med gruppen är minst 95 procent

ska bidra med uppgifter om yrkesgruppen i fråga.

Vid utvecklingen av LOR lades särskild vikt vid utformningen av frågeformuläret för att dels möta användarnas statistikbehov, dels minimera uppgiftslämnarbördan. I en förstudie hölls cirka 15 möten med representativa uppgiftslämnare från olika branscher, storleksskisser och typer av organisationer för bättre förståelse av uppgiftslämnarnas förutsättningar att lämna uppgifter kring lediga jobb och rekryteringsbehov. I en parallell förstudie kartlades användarnas statistikbehov inom ämnesområdet genom samtal med olika grupper. De kombinerade resultaten av dessa förstudier ledde till en första version av frågeformuläret.

Frågeformuläret testades i två omgångar. Först genomfördes 13 kognitiva intervjuer med uppgiftslämnare från olika delar av arbetsmarknaden. Efter revideringar genomfördes sedan ett mindre test med drygt 100 uppgiftslämnare från undersökningen Arbetskraftsbarometern, som gav skriftliga synpunkter på frågeformuläret. Frågeformuläret reviderades därefter utifrån de inkomna synpunkterna.

För att ytterligare reducera risken för mätfel, och samtidigt underlätta för uppgiftslämnarna, genomförs logiska kontroller i samband med att uppgifterna lämnas. För att reducera förekomsten av partiellt bortfall, är svarsalternativen för samtliga frågor utformade på ett

⁸ För mer information, se [MIS: Standard för svensk yrkesklassificering 2012](#) (hämtad 2025-03-25).

⁹ Yrkesregister utgör källa för den yrkesstatistik SCB redovisar; för mer information, se [Yrkesregistret med yrkesstatistik](#) (hämtad 2025-03-25). Inom ramen för LOR används för 2025 Yrkesregistret avseende kalenderår 2022, vilket är samma version som användes vid insamling av uppgifter avseende tredje kvartalet 2024.

sådant sätt att det inte är möjligt att avstå från att svara. Därutöver granskas inkomna uppgifter utifrån deras förväntade effekt på statistiken. Om effekten är stor kan detta föranleda en återkontakt, i syfte att klarlägga i vilken utsträckning de lämnade uppgifterna är behäftade med mätfel samt, vid behov, korrigera dem.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Bortfallet bevakas under insamlingens gång och följs upp månadsvis. De arbetsställeenheter i urvalet som inte inkommit med uppgifter när sista svarsdatum passerar får en påminnelse. Om uppgift om e-postadress finns skickas påminnelsen via e-post, dagen efter sista svarsdatum, annars skickas den i form av ett fysiskt brev.

Några veckor efter påminnelsen görs ytterligare en bortfallsuppföljning och de arbetsställeenheter i urvalet som fortfarande inte har inkommit med uppgifter får en andra påminnelse. Inom näringslivet skickas den andra påminnelsen i form av ett fysiskt brev till den juridiska enheten, ställt till verkställande direktör eller motsvarande. För kommuner och regioner skickas påminnelsen till registrator eller central HR-funktion med en sammanställning över vilka arbetsställeenheter som inte lämnat uppgifter. För statlig sektor och hushållens icke-vinstdrivande organisationer skickas ingen andra påminnelse.

Bortfallet kvantifieras med vägda bortfallsandelar, baserade på de uppräkningsstal som följer av det använda urvalsförfarandet i kombination med uppgifter om antal anställda från urvalsramen. Komplementet till en vägd bortfallsandel benämns vägd svarsandel. För kvantitativ information om vägda svarsandelar, se avsnitt 3.1 nedan.¹⁰

2.5 Bearbetningar

Observationsvariabeln antal anställningar härleds utifrån de uppgifter om antal anställningar per juridisk enhet som tas fram inom ramen för produktionen av ANST. Inom ramen för LOR fördelas uppgiften om antal anställningar kopplade till en juridisk enhet ut över de arbetsställeenheter som tillhör den juridiska enheten. Fördelningen görs utifrån uppgifter i FDB om antal anställda per arbetsställehet.

Av avsnitt 2.3.1 framgår att rörlig personal inom primärkommunal förvaltning i FDB redovisas på en särskild typ av arbetsställehet, som inte tillhör målpopulationen och därför exkluderas vid ramframställningen. För att reducera risken för systematiska

¹⁰ Vägda bortfalls- och svarsandelar i LOR svarar således mot $BA_4(\text{vägt})$ respektive $SA_4(\text{vägt})$ i [Standard för bortfallsberäkning](#) (hämtad 2025-05-20).

skillnader vid skattning av antalet anställningar, fördelas därför anställningarna vid de exkluderade arbetsställeenheterna ut över de andra kommunala arbetsställeenheterna. Fördelningen görs inom respektive kommun och baseras på uppgifter i FDB om antalet anställda per arbetsställeenhet.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

För att reducera risken för mätfel, och samtidigt underlätta för uppgiftslämnarna, genomförs ett antal logiska kontroller i samband med att uppgifterna lämnas. Vid uppenbara fel sker en markering av svar som måste ändras för att frågeformuläret ska kunna skickas in. Vid misstänkta fel sker en markering av svar som bör kontrolleras, och i vissa fall kommenteras, för att frågeformuläret ska kunna skickas in.

Exempelvis faller logiska kontroller ut för uppenbara fel om en uppgiftslämnare svarar med ett högre antal lediga jobb med omgående tillträde än det totala antalet lediga jobb. Logiska kontroller vid misstänkta fel faller exempelvis ut om antalet lediga jobb bedöms vara högre än förväntat i relation till arbetsställeenhetens storleksklass.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Efter dataregistrering kan insamlade uppgifter granskas. Misstänkta fel kan föranleda kontakt med uppgiftslämnaren för komplettering eller korrigering av lämnade uppgifter och för eventuella förklaringar som kan motivera att frågeformuläret ska godkännas trots att uppgifterna faller utanför vissa förväntade gränser.

2.6.3 Granskning av makrodata

Granskningen av makrodata syftar till att om möjligt korrigera eventuella fel som har en snedvridande effekt på statistiken. Denna typ av granskning sker med avseende på effekter på storhetsskattningar vid redovisning för enskilda redovisningsgrupper.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering kontrolleras att de statistikvärden som kommer att redovisas stämmer överens med de skattningar som har tagits fram inom ramen för skattningsförfarandet.

2.7 Skattningsförfarande

Målstorheterna i LOR är antingen av typen antal eller kvot, för referensperioderna kvartal och år.

För referensperioden kvartal definieras en målstorhet av antaltyp som ett genomsnitt över de ingående månaderna i referenskvartalet, baserat på månatliga summor av aktuell målvariabel. För referensperioden år gäller att en målstorhet av antaltyp definieras som ett genomsnitt per kvartal, för kvartalsstorheter av antaltyp avseende första och tredje kvartalet under referensåret.

Målstorheter av kvottyp, exempelvis andel och storleksvägd andel, definieras genomgående som en kvot mellan två storheter av antaltyp, definierade enligt ovan. För storleksvägda andelar gäller att målvariabeln i såväl täljare som nämnare multipliceras med en storleksvariabel innan summering och medelvärdesberäkning genomförs.

Nedan beskrivs mer ingående hur de två typerna av målstorheter definieras och skattas.

2.7.1 Principer och antaganden

Varje målstorhet som är definierad som ett genomsnitt per månad under kvartalet, beräknat utifrån månatliga summor av relevant målvariabel, skattas genom att respektive månadssumma ersätts med en skattning av densamma.

Skattningsförfarandet för månadsstorheter utgår från det använda urvalsförfarandet samt några antaganden om hur övriga osäkerhetskällor påverkar tillförlitligheten. Det enskilt viktigaste antagandet är att bortfallet uppstår på ett sådant sätt att svarmängden inom varje stratum är att betrakta som ett obundet slumpmässigt urval, utan återläggning, från det ursprungligen dragna urvalet i stratumet. Vidare antas att relationen mellan övertäcknings- och målobjekt inom varje stratum är densamma i bortfallsmängden som i svarsmängden. I den mån mätfel, systematiska eller slumpmässiga, föreligger antas omfattningen vara så pass liten att statistikens tillförlitlighet inte påverkas märkbart.

Det förfarande som beskrivs i avsnitten 2.7.2 och 2.7.3 nedan används även för att skatta målstorheter definierade på redovisningsgruppsnivå. I praktisk bemärkelse åstadkoms detta genom att ingående variabler sätts till värdet 0 (noll) för samtliga objekt som inte tillhör redovisningsgruppen av intresse.

Målstorheterna skattas med intervall av typen *statistikvärde* $\pm$ *osäkerhetsmarginal*, där osäkerhetsmarginalen är beräknad enligt $1,96 \cdot \text{skattning av estimatorns medelfel}$.¹¹ Om antagandena som ligger bakom det valda skattningsförfarandet är korrekta, gäller att målstorheterna

¹¹ Med *estimator* avses det skattningsförfarande som används för att beräkna ett statistikvärde och med *medelfel* avses estimatorns standardavvikelse.

skattas approximativt väntevärdesriktigt samt att intervallen utgör konfidensintervall med cirka 95 procents konfidensgrad. Under det förfarande som används för att skatta osäkerheten är det dock möjligt att den faktiska konfidensgraden är högre; se avsnitt 2.7.3 för mer information.

Statistikvärden som avser storheter av typen antal redovisas avrundade till hundratal. Detta gäller även säsongrensade statistikvärden. Statistikvärden som avser storheten årlig förändring, och av typen kvot i kategorierna *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov* och *rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov per yrke*, redovisas avrundade till heltal. Övriga statistikvärden som avser storheter av typen kvot i kategorin *lediga jobb* redovisas avrundade till en decimal. Samma avrundningsprincip används för tillhörande osäkerhetsmarginal.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Skattning av antal för referensperioden kvartal

En målstorhet av typen antal är för referensperioden kvartal definierad som ett genomsnitt per månad under kvartalet, beräknat utifrån månatliga summor av relevant målvariabel. För målvariabeln y , år t och kvartal q gäller att denna målstorhet kan uttryckas på formen

$$T_{y,t,q} = \frac{1}{3}(T_{y,t,q,1} + T_{y,t,q,2} + T_{y,t,q,3})$$

där

$$T_{y,t,q,i} = \sum_{h=1}^H T_{y,t,q,i,h} = \sum_{h=1}^H \sum_{k \in U_{t,q,i,h}} y_{k,t,q,i}$$

och

- $h = 1, \dots, H$ betecknar stratum
- $\sum_{h=1}^H T_{y,t,q,i,h}$ betecknar summan av $T_{y,t,q,i,h}$ beräknad över samtliga strata
- $U_{t,q,i,h}$ betecknar mängden objekt i målpopulationen som år t , kvartal q , månad i tillhör stratum h
- $y_{k,t,q,i}$ betecknar värdet på målvariabeln y för objekt k , år t , kvartal q , månad i

- $\sum_{k \in U_{t,q,i,h}} y_{k,t,q,i}$ betecknar summan av värdet på variabeln y för år t , kvartal q , månad i , beräknad över objekten i mängden $U_{t,q,i,h}$

Om $w_{t,q,i,h} = 1/3$ gäller att $T_{y,t,q}$ även kan skrivas på formen

$$T_{y,t,q} = \sum_{i=1}^3 \sum_{h=1}^H w_{t,q,i,h} T_{y,t,q,i,h}$$

Låt

$$\hat{T}_{y,t,q,i,h} = \frac{N_{t,q,h}}{m_{t,q,i,h}} \sum_{k \in r_{t,q,i,h}} y_{k,t,q,i}$$

där

- $N_{t,q,h}$ betecknar antalet objekt i stratum h enligt den urvalsram som användes för år t , kvartal q
- $s_{t,q,i,h}$ betecknar mängden objekt i urvalet i stratum h , år t , kvartal q , månad i , från vilka uppgifter avseende variabeln y efterfrågas
- $r_{t,q,i,h}$ betecknar delmängden objekt i $s_{t,q,i,h}$ som eller identifierats som antingen svarande eller övertäckning, i stratum h , år t , kvartal q , månad i
- $m_{t,q,i,h}$ betecknar antalet objekt i mängden $r_{t,q,i,h}$
- $\sum_{k \in r_{t,q,i,h}} y_{k,t,q,i}$ betecknar summan av värdet på variabeln y för år t , kvartal q , månad i , beräknad över objekten i mängden $r_{t,q,i,h}$ ¹²

Låt vidare $\hat{w}_{t,q,i,h} = m_{t,q,i,h} / \sum_{j=1}^3 m_{t,q,j,h}$. Det förfarande som används för att skatta $T_{y,t,q}$ kan då skrivas på formen

¹² Objekt identifierade som övertäckning bidrar med värdet 0 (noll).

$$\hat{T}_{y,t,q} = \sum_{i=1}^3 \sum_{h=1}^H \hat{w}_{t,q,i,h} \hat{T}_{y,t,q,i,h}$$

Skattning av antal för referensperioden år

För referensperioden år definieras en målstorhet av typen antal som medelvärde av storheten $T_{y,t}$ för det första och tredje kvartalet under referensåret i fråga, dvs.

$$T_{y,t} = \frac{1}{2}(T_{y,t,1} + T_{y,t,3})$$

där t betecknar referensåret. Storheten $T_{y,t}$ skattas med

$$\hat{T}_{y,t} = \frac{1}{2}(\hat{T}_{y,t,1} + \hat{T}_{y,t,3})$$

där $\hat{T}_{y,t,q}$ är en skattning av $T_{y,t,q}$, beräknad för $q = 1$ respektive $q = 3$ i enligt med förfarandet i avsnittet ovan, med svarande och övertäckning definierade utifrån det urval för vilket uppgifter avseende rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov per yrke efterfrågas under kvartalet i fråga.

Skattning av kvot för referensperioden kvartal

En storhet av typen

$$R_{y,t,q,x,t',q'} = \frac{T_{y,t,q}}{T_{x,t',q'}}$$

skattas med

$$\hat{R}_{y,t,q,x,t',q'}$$

där

$$\hat{R}_{y,t,q,x,t',q'} = \frac{\hat{T}_{y,t,q}}{\hat{T}_{x,t',q'}}$$

Om $t = t'$ och $q = q'$, det vill säga om täljare och nämnare i kvoten avser samma referensperiod, y är en dikotom variabel¹³ och x genomgående antar värdet 1, svarar förfarandet ovan mot skattning av en andel. Vidare gäller att om $y_{k,t,q,i}$ och $x_{k,t,q,i}$ ersätts med $y_{k,t,q,i}^* = y_{k,t,q,i}z_{k,t,q,i}$ respektive $x_{k,t,q,i}^* = x_{k,t,q,i}z_{k,t,q,i}$, där z är en numerisk variabel som antar värdet $z_{k,t,q,i}$ för objekt k , år t , kvartal q , månad i , så svarar

$$R_{y^*,t,q,x^*,t,q} = \frac{T_{y^*,t,q}}{T_{x^*,t,q}}$$

mot en storleksvägd andel, vilken skattas med

$$\hat{R}_{y^*,t,q,x^*,t,q} = \frac{\hat{T}_{y^*,t,q}}{\hat{T}_{x^*,t,q}}$$

För målvariabeln y och kvartal q gäller vidare att storheten

$$100(R_{y,t,q,y,t-1,q} - 1)$$

svavar mot procentuell förändring mellan kvartal q år $t - 1$ och motsvarande kvartal år t . Storheten skattas med

$$100(\hat{R}_{y,t,q,y,t-1,q} - 1)$$

Skattning av kvot för referensperioden år

För referensperioden år gäller att en storhet av typen

$$R_{y,t,x,t'} = \frac{T_{y,t}}{T_{x,t'}}$$

¹³ En variabel som på objektnivå antar värdet 1 om objektet tillhör kategorin av intresse och värdet 0 annars.

skattas med

$$\hat{R}_{y,t,x,t'} = \frac{\hat{T}_{y,t}}{\hat{T}_{x,t'}}$$

I likhet med det förfarande som används för att skatta en kvot för referensperioden kvartal, kan $\hat{R}_{y,t,x,t'}$ även användas för att skatta storheter av typen andel eller storleksvägd andel för referensperioden år.

Säsongrensade statistikvärden

I syfte att underlätta jämförelser över tid redovisar LOR säsongrensade statistikvärden avseende målstorheten totalt antal lediga jobb. Säsongrensningen bygger på ett implicit antagande om att både den underliggande trenden och säsongmönstret är desamma i LOR som i KV. Rent praktiskt genomförs säsongrensningen med hjälp av metoden X-13ARIMA-SEATS, vilket innebär att linjära filter i kombination med tidsserieanalys används som grund för trendcykel- och säsongkomponentskattning.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Tillförlitligheten i ett statistikvärde baserat på estimatoren $\hat{\theta}$ kvantifieras med hjälp av en osäkerhetsmarginal som beräknas enligt

$$1,96 * \text{skattning av estimatorns medelfel} = 1,96 * \sqrt{\hat{V}(\hat{\theta})}$$

där $\hat{V}(\hat{\theta})$ betecknar en skattning av $V(\hat{\theta})$, variansen för $\hat{\theta}$, under det skattningsförfarande som beskrivs i avsnitt 2.7.2. Nedan beskrivs hur variansen skattas för de estimatorer som används i LOR.

Oavsett storhet och referensperiod, bygger det använda förfarandet på ett antagande om att samtliga månadsurval är dragna oberoende av varandra, trots att de i praktiken inte är det. Såväl saklogik som genomförda analyser indikerar dock att för statistikvärden avseende *lediga jobb* tenderar det använda förfarandet att resultera i medelfelsskattningar som är större än förväntat utifrån det underliggande urvalsförfarandet. Om så är fallet kommer också intervall av typen *statistikvärde* $\pm 1,96 * \text{skattning av estimatorns medelfel}$ att vara längre än förväntat, varför den faktiska konfidensgraden sannolikt är högre än 95 procent.

Skattning av osäkerhetstal vid referensperioden kvartal

För att skatta $V(\hat{T}_{y,t,q})$ används

$$\hat{V}(\hat{T}_{y,t,q}) = \sum_{i=1}^3 \sum_{h=1}^H \hat{w}_{t,q,i,h}^2 \frac{N_{t,q,h}^2}{m_{t,q,i,h}} \left(1 - \frac{m_{t,q,i,h}}{N_{t,q,h}}\right) S_{y,t,q,i,h}^2$$

där

$$S_{y,t,q,i,h}^2 = \frac{1}{m_{t,q,i,h} - 1} \left[\sum_{k \in r_{t,q,i,h}} y_{k,t,q,i}^2 - \frac{(\sum_{k \in r_{t,q,i,h}} y_{k,t,q,i})^2}{m_{t,q,i,h}} \right]$$

Hur $V(\hat{R}_{y,t,q,x,t',q'})$ skattas beror på om täljare och nämnare i kvoten avser samma referenskvartal eller ej. Om $t = t'$ och $q = q'$, det vill säga om täljare och nämnare i kvoten avser samma referensperiod, skattas $V(\hat{R}_{y,t,q,x,t',q'})$ med

$$\hat{V}(\hat{R}_{y,t,q,x,t,q}) = \sum_{i=1}^3 \sum_{h=1}^H \hat{w}_{t,q,i,h}^2 \frac{N_{t,q,h}^2}{m_{t,q,i,h}} \left(1 - \frac{m_{t,q,i,h}}{N_{t,q,h}}\right) S_{u,t,q,i,h}^2$$

där $S_{u,t,q,i,h}^2$ fås genom att i uttrycket för $S_{y,t,q,i,h}^2$ ersätta $y_{k,t,q,i}$ med

$$u_{k,t,q,i} = \frac{1}{\hat{T}_{x,t,q}} (y_{k,t,q,i} - \hat{R}_{y,t,q,x,t,q} x_{k,t,q,i})$$

Om $t \neq t'$ eller $q \neq q'$, det vill säga om täljare och nämnare i kvoten avser olika referensperioder, skattas $V(\hat{R}_{y,t,q,x,t',q'})$ med

$$\hat{V}(\hat{R}_{y,t,q,x,t',q'}) = \frac{1}{\hat{T}_{x,t',q'}^2} [\hat{V}(\hat{T}_{y,t,q}) + \hat{R}_{y,t,q,x,t',q'}^2 \hat{V}(\hat{T}_{x,t',q'})]$$

där $\hat{V}(\hat{T}_{x,t',q'})$ beräknas analogt med $\hat{V}(\hat{T}_{y,t,q})$.

Skattning av osäkerhetstal vid referensperioden år

För att skatta $V(\hat{T}_{y,t})$ används

$$\hat{V}(\hat{T}_{y,t}) = \frac{1}{4} [\hat{V}(\hat{T}_{y,t,1}) + \hat{V}(\hat{T}_{y,t,3})]$$

där $\hat{V}(\hat{T}_{y,t,q})$ beräknas för $q = 1$ och $q = 3$, år t , enligt det förfarande som beskrivs i avsnittet ovan, med svarande och övertäckning definierade utifrån det urval för vilket uppgifter avseende rekryteringserfarenheter och rekryteringsbehov per yrke efterfrågas under respektive kvartal.

För $t = t'$, det vill säga då täljare och nämnare i kvoten avser samma referensår, skattas $V(\hat{R}_{y,t,x,t'})$ med

$$\begin{aligned} \hat{V}(\hat{R}_{y,t,x,t}) = \frac{1}{4} & \left[\sum_{i=1}^3 \sum_{h=1}^{H_{t,1}} \hat{w}_{t,1,i,h}^2 \frac{N_{t,1,h}^2}{m_{t,1,i,h}} \left(1 - \frac{m_{t,1,i,h}}{N_{t,1,h}} \right) S_{u,t,1,i,h}^2 \right. \\ & \left. + \sum_{i=1}^3 \sum_{h=1}^{H_{t,3}} \hat{w}_{t,3,i,h}^2 \frac{N_{t,3,h}^2}{m_{t,3,i,h}} \left(1 - \frac{m_{t,3,i,h}}{N_{t,3,h}} \right) S_{u,t,3,i,h}^2 \right] \end{aligned}$$

där $H_{t,q}$ betecknar antalet strata för det urval som undersöks år t , kvartal q och $S_{u,t,q,i,h}^2$ fås genom att i uttrycket för $S_{y,t,q,i,h}^2$ ersätta $y_{k,t,q,i}$ med

$$u_{k,t,q,i} = \frac{1}{\hat{T}_{x,t}} (y_{k,t,q,i} - \hat{R}_{y,t,x,t} x_{k,t,q,i})$$

för $q = 1$ respektive $q = 3$.

2.7.4 Röjandekontroll

För att skydda sekretessbelagda uppgifter genomförs röjandekontroll genom att bedöma röjanderisken med hjälp av den så kallade p %-regeln, enligt en variant av metoden som tar hänsyn till att data är insamlade inom ramen för en urvalsundersökning.¹⁴

¹⁴ För mer information om p %-regeln, se [Handbok i statistisk röjandekontroll](#) (hämtad 2024-10-24).

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Det fanns 382 600 arbetsställeenheter i urvalsramen. Motsvarande uppgift för 2024 var 385 900. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval enligt det urvalsförfarande som beskrivs i avsnitt 2.3 ovan. Nedan redovisas antal utvalda, samt vägd andel svarande, arbetsställeenheter, fördelade efter de två indelningsgrunder som användes vid stratifieringen:

Storlekssklass	Urvalsstorlek ¹⁵		Svarsandel, vägd (%) ¹⁶			
	Kv. 1	Kv. 2–4	Kv. 1	Kv. 2	Kv. 3	Kv. 4
1–4 anställda	3 110	3 110	76	75	77	78
5–9 anställda	1 660	1 630	80	78	81	81
10–49 anställda	12 350	12 350	82	83	85	87
50–99 anställda	2 240	2 260	84	86	86	87
100–199 anställda	1 730	1 700	86	86	86	89
200+ anställda	2 360	2 390	86	89	91	91
Totalt	23 450	23 450	83	85	86	87

¹⁵ Avrundad till närmaste tiotal.

¹⁶ Exklusive objekt identifierade som övertäckning.

Avdelning	Urvalsstorlek ¹⁵		Svarsandel, vägd (%) ¹⁶			
	Kv. 1	Kv. 2-4	Kv. 1	Kv. 2	Kv. 3	Kv. 4
A företag inom jordbruk, skogsbruk och fiske	400	400	83	80	83	84
B gruvor och mineralutvinningsindustri	70	70	90	93	95	97
C tillverkningsindustri	1 130	1 110	89	89	92	92
D el-, gas-, och värmeverk	300	290	96	96	95	96
E vattenverk; reningsverk o.d., avfallsanläggningar	410	420	92	93	91	93
F byggindustri	2 780	2 810	79	80	80	82
G handel; serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar	2 560	2 550	87	86	89	88
H transport- och magasineringsföretag	1 300	1 300	79	79	82	82
I hotell och restauranger	2 410	2 430	71	70	71	72
J informations- och kommunikationsföretag	1 380	1 390	86	87	89	89
K kreditinstitut och försäkringsbolag	520	520	94	95	96	93
L fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	660	640	89	89	92	91
M företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	2 120	2 090	85	86	87	90
N företag inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 270	1 290	82	82	84	87
O civila myndigheter och försvaret	720	740	82	89	86	89
P utbildningsväsendet	1 840	1 840	81	84	84	85
Q enheter för vård och omsorg, socialtjänst	1 380	1 380	80	84	85	88
R enheter för kultur, nöje och fritid	1 080	1 070	85	86	86	89
S andra serviceföretag	1 120	1 120	85	84	86	87
Totalt	23 450	23 450	83	85	86	87

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Den 13 augusti 2025 uppstod ett fel i visningen av LOR:s webblankett för augusti månads insamling. Vid inloggning visades inte ordinarie frågor, utan de frågor om efterfrågan på varor och tjänster som är avsedda att ställas i en separat del utan uppgiftsskyldighet. Felet berodde på en felaktig variabelkoppling i insamlingsverktygen och åtgärdades den 15 augusti.

Drygt 800 uppgiftslämnare svarade på de felaktiga frågorna innan felet åtgärdades. De påverkade uppgiftslämnarna kontaktades via e-post och ombads lämna uppgifter på nytt. När insamlingen avslutades den 18 november saknades fortfarande uppgifter från 50 av de berörda arbetsställeenheterna. Påverkan på statistikens tillförlitlighet bedöms dock vara liten, utifrån en analys av dessa arbetsställeenheters bidrag till antalet lediga jobb föregående kvartal.